

Landskap: Blekinge Upptecknat av: Jan-Öjvind Swahn
 Härad: Östra Adress: _____
 Socken: Augerums Berättat av: Hedvig Johansson
 Uppteckningsår: 1945 Född år 1870 i Lyckeåborg

I agobevättande.	s. 1-2.
Om friare och flickorna, som inte kunde bala rent.	s. 3-4.
Julseder.	s. 5-6.
Gäst.	s. 7.
Brodor broddes van sedelpengar.	s. 8.
Löv blir pengar.	s. 9.
Phogsmannan.	s. 10.
Julottebesök.	s. 11-13.

ACC. N:R M. 10058 /

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sagoberättande. Aa 425?

Min mormor, hon kunde åtskilligt hon. Hon brukade sitta och berätta medans hon spann och vi barn fick karda eller bara höra på. Det var sagor och historier av alla de sorter. Nej, jag tror inte jag minns nån nu längre. Jag mindes dom när barnen var små, men sen har jag glömt dem. Då fanns det inte så mycket att läsa, man fick höra på vad de hade att berätta men det var inte så litet det. Jo, en saga minns jag vad den hetade. Den hetade Öster om sol och väster om måne dit ingen människa hitta kan. Det var om en fläcka. Hon ble visst förtrollader. Nej, det var en karl som ble förtrollader till en häst, ja till en häst var det, det minns jag. Sen förlöstes di på nått sätt, men jag kan inte minnas hur. Om han gjorde nått eller hur det var. (Jag drog ett par motiv ur Aa 400) Nej så var det inte. (Jag drog ett par ur Aa 425) Ja, nått sånt var det mera som. Men kanske jag kan bättre i morrn om jag

ACC. N:R M10058: 2.

får tänka på det ett tag. O ja, mormor hon kunde många
såna långa sagor hon. Men nu är jag för gammal för att
komma dem ihåg.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 10058:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Flickorna som inte kunde tala rent.

Det var en gång en fru som hade tre döttrar som talade så illa, de kunde inte tala rent. Så fick hon veta det skulle komma en ochfria till dem. Då sa hon till flickorna att när friaren kom, så skulle de bara sitta tysta och arbeta med sitt garn, som de spann på, och inte säga något i onödan, för då kanske karlen inte brydde sej om nån av dem, för de var lika dana allihop.

Så kom friaren och började tala med dem med de svarade just inget. Så gick tråden av för den ena. Då sa hon:

-Dä batt en tå! (det brast en tråd!)

En av systrarna svarade och sa:

-Tätt en tut påu! (Sätt en knut på!)

Då blev den älsta arg och utbräst:

-Ta inte mamma att vi inget tulle täja!(Sa inte mamma att vi inget skulle säga)

ACC. N:R M10058: 4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Men då förstod friaren hur det stod till med flickorna
och så gick han sin väg och de fick sitta där de satt -
bara för att de inte hade kunnat låta bli att säga nått.

ACC. N:R M. 10058: 57

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julseder.

Vid jul fick vi julahögar. Det var en stor kaka med vetebröd i botten och så mindre och mindre uppepå den. Överst var en bulle. Och så var det pepparkakor och lite nötter. På andra håll satte de ett ljus i den översta kakan, men det tyckte mor var synd och skam att göra så med Guds gåvor, så det fick vi inte ha. Men på andra håll hade de det allt.

På julafton hade vi en rolig lek. Då tog far och kom in i stugan med en famn full av halm och la på golvet. Vi hade ju en öppen spis, och framme vid den, så där en meter eller enochhalv från den satte han upp en bräda, som gränsade av halmen så att inte den kom för nära elden så det kunde flyga gnistor i den, för det kunde ju blivit en förskräcklig eldsvåda av det. Därifrån så var det förbjudet å ha sånt för sej i stan. Men på landet hade vi det. Sen gick far upp på vinden efter nötasäcken och kastade ut hele säcken

ACC. N:R M10058:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

nästan på golvet i halmen och så fick vi plocka. Den som plockar flest nötter, han är bäst, sa far, och så plockade vi. Det var faslitt roligt. Sen lekte vi lekar i halmen och skojade hela kvällen och mest lekte vi med nötter. Vi la rävar med nötterna och så skulle man gissa hur många nötter där va. Så la man nötter under fingrarna i en knuten hand och så skulle man gissa om där var eller inte under fingrarna och en massa andra sådana lekar hade vi. ~~Eller~~

Men mor, hon kunde inte med halmen. Där hade hon gått och gjort julafint och städat och skurat och sopat, och så drog far in all halmen och skräpade ner på hele golvet och det rök och dammade i hela huset och på juladan så va det bara boss och stickor kvar. Då tog far ut det igen och mor fick städa om igen. Men se far han var så skojfrisk men mor var mer allvarlig. Hon kunde inte med såna tosingaforer.

ACC. N:R M10058:7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gast.

Min mor hon såg en gast som rullade som ett tunneband
uppför backen vid Augerums kyrka, när hon var ung. Det
var visst missommersnatten och hon var tillsammans med
en hel del ungdomar och de såg det allihop. Det var mitt
i natten och de såg det tydligt allihop.

ACC. N:R M. 10058:8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Grodor.

Min mor skulle gå till vårt hem från en släkting som bodde oppåt Fjärsjömåla. På vägen såg hon plötsligt att där var så mycket grodor, så mycket grodor. Hon kunde helt enkelt inte ta sej fram utan att trampa på dem. Hon fick gå opp i skogen och där var lika många där. Hon gick i en stor krok genom skogen tills hon kom till ett hus där hon kände folk. När frun där fick höra vad hon hade sett, så sa hon: Du skulle bara ha stannat och tatt några med dej. Det var bara idel sedkelpengar de grodorna och inga grodor alls.

ACC. N:R **M.10058:9**

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Löv blir pengar.

Det var en kärring som skulle ta vatten i sin källa. Men där hade blivit så mycket löv så hon fick skumma undan dem med handen. Men hur hon skummade så blev det i alla fall kvar några, och ett par kom med in i spannen. Men när hon skulle plocka bort dem där inne i köket, så såg hon att de hade blivit till sedlar. Då sprang hon genast ut igen och ville plocka fler, men då var källan som vanligt och där var inga löv kvar utav alla dem som hon hade skummat bort förut.

ACC. N:R M. 10058:10.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skogssnuan.

Ja de hade så mycket dumheter och hisskusser för sej förr och så mycket vidskepelse. Man ska inte tro vad de sa allt, för det var så konstigt. Och nu händer det ju aldrig.

Nej, skogssnuan, den har jag varit ute för själv, så den är det väl inte så med. Jag skulle gå hem en väg som jag hade gått så många gånger förut, men jag kunde inte hitta. Hur jag gick så kom jag till baka till samma ställe igen, och det var omöjligt för mej att komma hem eller gå så att jag inte kom dit igen. Men så fick jag se ett ljus och gick mot det och kom till ett ställe, där bonden följde mej hem med lykta. Men det var skogssnuan som förvillade mej där.

ACC. N:R M. 10058://

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julottebesök.

När jag var liten så gick vi inte i julottan de år som den hölls i Lösen, för det var så långt dit. Då stannade vi hemma och läste något. Men en jul så sa min bror Johan, att han och jag skulle gå till Lösens kyrka i julottan. Ja, min mor hon blev ju arg och tyckte det var dumheter att gå ända dit, men far han sa: Låtna gå, hon gör nog inte omat sen, å när barna får göra som di vill så gråter di inte. Så mor hon tog och band om mej en schal och pjäxor tog jag på mej och snodde om huvet och om magen men snön var så djup ute. Det gick väl för sej så länge vi bara kunde gå där för oss själve på vägen till Augerum, men sen när vi hade hunnit en bit runt kröken på vägen ner till Lösen, där snön hade blåst upp mot skogsbrynet över de store gärena, då kom alla bönderna uppifrån skogsbygden och de kom farande som Jehu och väjde inte för någon - allra minst för ett par barnungar som lafsade där i snön. Så fort

ACC. N:R M.10058 :12.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

det kom en vagn så kastade Johan ner mej i diket och hoppade själv efter och så fick vi stå där medan ~~vagnerna~~ slädarna från någon by susade förbi. Det var väldigt vackert att se, men jag blev så förtvivlad så jag tänkte inte på det alls, hur vackert det var. Då hade vi flickor inga byxor på oss, utan när jag steg ner i diket, så nådde snön upp över strumporna och upp på magen och jag trodde jag skulle frysa mig fördärvad. Men Johan han klarade sig allt bättre han, för han var bättre klädd för såna äventyr än vad jag var. Men han drog och slet i mej och bankade mej lite varmare och efter en evighet så kom vi till kyrkan. Då var allt gott och väl tyckte jag, för där var så grannt och så mycket ljus, men det var rätt kallt där med. Jag fick ju sätta mej i fruntimmersbänken, mens Johan satte sej på karlasidan. Jag hamnade mellan två feta stora kärringar, men det tyckte jag var bara skönt, för det blev så varmt och gott där mellan dom. Och så under predi-

ACC. N:R M. 10058:13

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

kan så räckte den ena mej en luktedosa, som kom skickandes i bänken. Jag blev ju fasligt stolt över det, för när jag var i kyrkan med mor, så fick jag aldrig lånat den. Men nu gjorde jag som de andre och jag drog ett ordentligt andetag, men jag trodde jag skulle dö. Jag blev alldeles stel och dosan for i golvet och jag var nära att svimma och de båda gummorna de fick så roligt åt mej. Sen på hemvägen så gick vi inte förrän alla bönderna hade gett sej iväg så att man kunde gå på vägen i lugn och ro. Men det var som far hade sagt att aldrig gick jag till Lösens kyrka mer till nån julotta inte.